

OPINIA POKONTROLNA KONTROLI nr POIS.01.04.01-U/6/2022

A. Podstawowe informacje o kontroli i jednostce kontrolowanej

1.	Numer kontroli	POIS.01.04.01-U/6/2022
2.	Numer projektu	POIS.01.04.01-00-0006/19
4.	Tytuł projektu	Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta i powiatu Gorzów Wielkopolski, powiatów strzelecko-drezdeneckiego oraz choszczeńskiego poprzez modernizację i przebudowę linii i stacji SN i NN, automatyzację linii i stacji w wyniku zastosowania zdalnego sterowania i elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, w tym wskaźników prądów zwarciovych.
5.	Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	§ 13 Umowy o dofinansowanie projektu nr POIS.01.04.01-00-0006/19
6.	Nazwa jednostki kontrolowanej	ENEA Operator Sp. z o.o.
7.	Adres jednostki kontrolowanej	ul. Strzeszyńska 58 60-479 Poznań
8.	Osoba dokonująca czynności kontrolnych	Paulina Nowicka, główny specjalista Wydział Kontroli POLiŚ, Biuro Kontroli i Audytu
9.	Termin i rodzaj kontroli	Kontrola planowa przeprowadzona w dniach: 21.06.2022 r. – 29.07.2022
10.	Zakres kontroli	Kontrola procedury zawarcia umowy CRU/U/1200/9000050836/2020 z dnia 30.06.2020 r. na „Budowę elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta Poznania, poprzez modernizację i przebudowę linii i stacji SN i nn, automatyzację linii i stacji w wyniku zastosowania zdalnego sterowania i elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, w tym wskaźników prądów zwarciovych”
11.	Dane identyfikujące kontrolowaną umowę/zmiany umowy	
12.	Numer umowy oraz data zawarcia z wykonawcą	Umowa nr CRU/U/1200/9000050836/2020 z dnia 30.06.2020 r.
13.	Podstawa prawna zawarcia umowy	Wewnętrzna procedura Beneficjenta - „Regulamin udzielania zamówień przez Enea Operator Sp. z o.o. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej”. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.) (dalej: Pzp).
14.	Nazwa Wykonawcy umowy	Konsorcjum firm: ZPUE SA (Lider Konsorcjum)

		Zakład Wykonawstwa Sieci Elektrycznych „MEGA-POL” SA (Członek Konsorcjum)
15	Wartość netto umowy	22 113 821,14 zł
16	Wartość brutto umowy	27 200 000,00 zł

B. Ustalenia kontroli

W umowie o dofinansowanie nr POIS.01.04.01-00-0006/19 Beneficjent zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z należytą starannością i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego. W umowie wprowadzono klauzulę, zgodnie z którą warunkiem uznania wydatków za kwalifikowane jest ich poniesienie zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* (dalej: Wytyczne).

Procedury Beneficjenta w zakresie udzielania zamówień

Kontrolowane postępowanie przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy Pzp oraz wersję Regulaminu udzielania zamówień przez Enea Operator Sp. z o.o. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, tj.: Regulaminu przyjętego Uchwałą nr 232/2019 Zarządu Enea Operator Sp. z o.o. z dnia 17.09.2019 r. (dalej: *Regulamin*). Dokument ten obowiązuje od 23.09.2019 r.

W trakcie kontroli nr POIS.01.04.01-U/5/2022 potwierdzono zgodność postanowień powyższej procedury z regulacjami zawartymi w *Wytycznych*.

Przebieg postępowania

Szacunkową wartość zamówienia ustalono na kwotę 15 830 000,00 zł netto, tj. 3 671 405,71 euro¹ na podstawie badania rynku przy użyciu programu funkcjonalno-użytkowego z dnia 18.11.2019 r.² Ustalenia wartości zamówienia dokonano nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania na roboty budowlane.

Szacunkowa wartość zamówienia przekraczała tzw. „progi unijne” (art. 11 ust. 8 Pzp). Postępowanie przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, jako zamówienie sektorowe ponadprogowe zgodnie z art. 134 ust. 1 w związku z art. 132 ust. 1 pkt 3 Pzp.

Szacowanie zamówienia wykonano zgodnie z art. 32 i 33 ust. 1 pkt 2 Pzp. Szacowanie przeprowadzono nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenia zamówienia, tj. zgodnie z art. 35 ust. 1 Pzp.

Różnica pomiędzy kwotą podpisanej umowy - 22 113 821,14 zł netto, a szacunkową wartością zamówienia - 15 830 000,00 zł netto wynosi 6 283 821,14 zł co wskazuje, że kwota podpisanej umowy jest o 39,7% wyższa od kwoty szacowanej. W przedłożonych dnia 28.07.2022 r. wyjaśnieniach Beneficjent informuje, że „(...) projekty realizowane w ramach działania 1.4 Rozwijanie i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji działających na niskich i średnich poziomach napięcia oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki, do których należy projekt budowy sieci smart, objęty kontrolą procedury zawarcia umowy nr CRU/U/1200/9000050836/2020 z dnia 30.06.2020 r., z uwagi na swoją specyfikę, innowacyjność i poziom złożoności mają charakter projektów pilotażowych. Kwota szacunkowej wartości zamówienia wskazanej w dokumencie szacowania wartości zamówienia z dnia 18.11.2019 r. wynikała z badania rynku oraz z analizy zadań z innych postępowań o udzielenie zamówienia o tożsamym lub podobnym przedmiocie, które zawierały wybrane elementy

¹ Kurs euro 4,3117 zł

² Dokument szacowania wartości zamówienia z dnia 25.11.2019 r.

rzeczowe projektu smart. W przypadku projektu SMART, który w tej formie nie był realizowany wcześniej przez Zamawiającego lub jego realizacja była w początkowej fazie przez inne jednostki organizacyjne Spółki Enea Operator wskazany powyżej złożony zakres projektu rzutował na poziom trudności procesu szacowania oraz zwiększał ryzyko odchyłeń od kwot faktycznie uzyskanych. Należy również wskazać, iż złożoność zadania oraz długi termin realizacji zamówienia powodował, iż Wykonawcy uwzględnili w oferowanej cenie również m.in. oszacowane ryzyka zmian cen materiałów oraz ryzyka związane z procesami dotyczącymi etapu prac projektowych i pozyskania niezbędnych decyzji, co rzutowało na możliwość wystąpienia rozbieżności między wartością przyjętą przez Zamawiającego podczas szacowania, a wartością złożonych ofert. Ponadto w okresie pomiędzy szacowaniem wartości zamówienia, terminem składania ofert, a aukcją elektroniczną mogły zaistnieć zdarzenia, które miały wpływ na wartość ofert, takie jak np. wzrost kosztów pracy lub wzrost kosztów materiałów. Wykonawcy składający oferty samodzielnie kalkulują te zdarzenia, które mają wpływ na wartość ich ofert, uwzględniając ryzyko jakie niesie ze sobą wynagrodzenie ryczałtowe oraz okres realizacji umowy.” Jednocześnie Beneficjent przedłożył dokumenty na podstawie, których oszacował kwotę przedmiotowego postępowania.

W związku z przytoczonymi powyżej wyjaśnieniami oraz przekazaną dokumentacją w ocenie IP szacowanie wartości zamówienia zostało przeprowadzone z zachowaniem należytej staranności zgodnie z art. 32 ust. 1 Pzp.

Postępowanie o udzielenie zamówienia wszczęto na podstawie wniosku o uruchomienie postępowania Enea Operator Sp. z o.o. z 27.12.2019 r. nr RPUZ/G/1084/2019/OD/ZIR/RI sporządzonego przez komórkę merytoryczną obsługującą inwestycję OD/ZRI/RI. We wniosku o zatwierdzenie trybu udzielenia zamówienia nr RPUZ/G/1084/2019/OD/ZIR/RI³ z 18.12.2019 r. zaproponowano tryb postępowania: przetarg nieograniczony.

Komisja przetargowa została utworzona na podstawie wniosku o uruchomienie postępowania Enea Operator Sp. z o.o. z 17.12.2019 r. nr RPUZ/G/1084/2019/OD/ZIR/RI, na który Kierownik Zamawiającego wyraził zgodę na jej powołanie i proponowany jedenastoosobowy skład, w tym Przewodniczącego i Sekretarza. Potwierdzono, że Komisja Przetargowa została powołana zgodnie z § 6 *Regulaminu*.

Członkowie Komisji 28.02.2020 r. złożyli oświadczenia o niepodleganiu wyłączeniu z postępowania o udzielenie zamówienia określone w art. 17 ust 2 Pzp stanowiące załącznik do protokołu z postępowania z 15.05.2020 r.

Ogłoszenie o zamówieniu wraz z Warunkami zamówienia zostało upublicznione w dniu 23.12.2019 r. na stronie internetowej Zamawiającego⁴ oraz zamieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Spółki, w dniu 24.12.2019 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod numerem 2019/S 248-616342. Treść ww. ogłoszeń była zgodna z art. 41 ustawy Pzp.

Ogłoszenie było zmieniane pięciokrotnie. Zmiany treści ogłoszenia publikowano odpowiednio na stronie internetowej Zamawiającego oraz w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej⁵.

Zmiany treści ogłoszenia wynikały z konieczności zmian treści SIWZ z własnej inicjatywy Zamawiającego i na skutek pytań od wykonawców dotyczących rozwiązań technicznych i materiałowych oraz projektu umowy. W wyniku dokonywanych zmian uszczegółowiono wymagania dot. rozwiązań technicznych, technologicznych i materiałowych oraz doprecyzowano projekt umowy.

³ Wszystkie dokumenty wytworzone w trakcie postępowania sygnowano numerem: nr RPUZ/G/1084/2019/OD/ZIR/RI.

⁴ <http://zamowienia.enea.pl>

⁵ Zmiana ogłoszenia: nr 2020/S 005-007426 z 8.01.2020, nr 2020/S 017-037915 z 24.01.2020, nr 2020/S 029-068411 z 11.02.2020, nr 2020/S 032-076079 z 14.02.2020 i nr 2020/S 036-085994 z 20.02.2020.

Dodatkowo uczestnicy postępowania zostali poinformowani pisemnie przez Zamawiającego o dokonanych zmianach.

Potwierdzono, że opis przedmiotu zamówienia nie odnosi się do określonego wyrobu lub źródła lub znaków towarowych, patentów, rodzajów lub specyficznego pochodzenia. Zamawiający dopuścił oferowanie rozwiązań równoważnych definiując zakres równoważności.⁶ Zamawiający opisał przedmiot zamówienia publicznego w sposób jednoznaczny i wyczerpujący za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności, mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, tj.: w sposób zgodny z art. 29 ust. 1 Pzp.

Zamawiający opisał przedmiot zamówienia publicznego za pomocą kodu i nazw określonych we Wspólnym Słowniku Zamówień, za pomocą cech technicznych i jakościowych, z zachowaniem Polskich Norm przenoszących normy europejskie lub norm innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Ustalono, że opis przedmiotu zamówienia określony w SIWZ sformułowano w sposób zgodny z zasadami określonymi w art. 30 Pzp.

Warunki udziału w postępowaniu zostały określone zgodnie z art. 22 ust. 1a Pzp.

O udzielenie zamówienia mogli się ubiegać wykonawcy, którzy spełniali warunki dotyczące zdolności technicznej lub zawodowej oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej.

Rodzaj i zakres dokumentów od wykonawców, które były wymagane przez Zamawiającego był zgodny z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2016 r. z późn. zm. w sprawie rodzajów dokumentów jakich może żądać Zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego⁷.

Wraz z ofertą wykonawcy byli zobowiązani do złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu na formularzach jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (JEDZ). Beneficjent wymagał również złożenia wadium.

Termin związania ofertą ustalono na 60 dni, co jest zgodne z dyspozycją art. 85 ust. 1 *uPzp*, zgodnie z którą wykonawca jest związany ofertą do upływu terminu określonego w *SIWZ*, jednak nie dłużej niż 60 dni.

W trakcie postępowania Zamawiający otrzymał pytania dotyczące *SIWZ*, na które udzielił odpowiedzi, podając je do wiadomości wszystkim uczestnikom postępowania.

W wyniku zmian przedłużono termin składania ofert z 04.02.2020 r. na 28.02.2020 r. do godz.: 10:00. Termin składania ofert został wyznaczony zgodnie z art.43 ust 2 ustawy Pzp i był wystarczający do sporządzenia i złożenia ofert przez Wykonawców. Oferty należało przysyłać przez e-PUAP.

Do upływu terminu składania ofert złożono 3 oferty⁸. Otwarcie ofert było jawne i odbyło się 28.02.2020 r. o godz. 10:15 w Oddziale Dystrybucji Gorzów Wlk. ul. Sikorskiego 37, 66-400 Gorzów Wlk.

Zgodnie z postanowieniem *SIWZ*⁹, 3 wykonawców spełniających warunki udziału w postępowaniu zostało zaproszonych do aukcji elektronicznej¹⁰. Aukcja elektroniczna została przeprowadzona

⁶ Zamawiający dopuścił rozwiązania równoważne do opisywanych w *SIWZ* za pomocą norm, europejskich ocen technicznych, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy Pzp, jeżeli pozwolą one uzyskać cechy lub parametry nie gorsze niż przywołane (PN-EN 62056-6-1, PN-EN 62056-21, PN-EN 50470-1:2008, PN-EN 62056-3:2009, PN-EN 60870-5-101/104, IEC-62351, PN-EN 60896-21:2007P, PN-EN 61010-1:2011E, PN-EN 61204-21:2001P + A1:2002E).

⁷ tekst jednolity z 29.06.2020 r. (Dz.U. z 2020, poz. 1282)

⁸ Protokół z otwarcia ofert sporządzony 28.02.2020 r.

⁹ Na podstawie art. 227 ustawy Pzp Zamawiający wskazał w *SIWZ* aukcję elektroniczną jako kolejny etap oceny ofert (Etap aukcji następuje po dokonaniu oceny ofert co do ich zgodności z *SWZ* oraz po przyznaniu ofertom punktów zgodnie z określonymi w *SWZ* kryteriami).

¹⁰ Aukcja A/DZ/339683/534 z 13.03.2020 r.

na platformie Logintrade.NET 13.03.2020 r. (godzina otwarcia aukcji 10.00 godzina zamknięcia aukcji 10.15)¹¹.

Beneficjent wystosował 14.04.2020 r. do wykonawców wnioski o wydłużenie okresu związania ofertą o 60 dni. Wiązało się to również z koniecznością wydłużenia okresu ważności wadium wnoszonych w innych formach niż pieniężna. Dwóch wykonawców wyraziło zgodę na przedłużenie okresu związania ofertą oraz przedstawiło dokumenty to potwierdzające, tj.: gwarancje wadium na przedłużony okres, natomiast 1 wykonawca nie wyraził zgody na przedłużenie oferty. W związku z brakiem zgody na przedłużenie oferty, oferta ta została odrzucona¹².

W wyniku przeprowadzonej aukcji najkorzystniejszą ofertę złożyło konsorcjum firm: ZPUE SA (Lider Konsorcjum) Zakład Wykonawstwa Sieci Elektrycznych „MEGA-POL” SA (Członek Konsorcjum) - cena brutto 27 200 000,00 zł.

Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z uzasadnieniem została przesłana wszystkim uczestnikom postępowania 15.05.2020 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej. Informację o wynikach postępowania Zamawiający opublikował również na własnej stronie internetowej <http://zamowienia.enea.pl>

Potwierdzono, że Zamawiający wybrał najkorzystniejszą ofertę spośród złożonych ofert, spełniającą warunki udziału w postępowaniu w oparciu o ustalone w warunkach zamówienia kryteria oceny. Wybór oferty był dokumentowany protokołem postępowania, który został zatwierdzony przez Kierownika Zamawiającego 15.05.2020 r.

Informacja o wyniku postępowania została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 9.10.2022 r. pod numerem 2020/S 197-477907.

Protokół z postępowania zawiera obligatoryjne elementy i informacje określone w art. 96 ust. 1 Pzp tj.:

- opis przedmiotu zamówienia;
- informację o trybie udzielenia zamówienia;
- informacje o wykonawcach;
- cenę i inne istotne elementy ofert;
- wskazanie wybranej oferty lub ofert.

W wyniku rozstrzygnięcia postępowania Enea Operator Sp. z o.o. zawarła 30.06.2020 r. *Umowę nr CRU/U/1200/9000050836/2020* (dalej: *Umowa*) z Konsorcjum firm: Konsorcjum firm: ZPUE SA (Lider Konsorcjum) Zakład Wykonawstwa Sieci Elektrycznych „MEGA-POL” SA (Członek Konsorcjum).

Zapisy *Umowy* są tożsame z ofertą wykonawcy i warunkami zamówienia. Strony ustaliły wartość przedmiotu *Umowy* na kwotę 22.424.390,24 zł netto. Wartość ta jest zgodna z kwotą zaproponowaną przez oferenta.

Analiza ryzyka w projekcie

Zgodnie z § 4 ust. 21 *Umowy* o dofinansowanie nr POIS.01.04.01-00-0006/19 Beneficjent sporządził dokument pn.: „*Analiza ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych opracowana dla projektu " Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta Poznania, poprzez modernizację i przebudowę linii i stacji SN i nn, automatyzację linii i stacji w wyniku zastosowania zdalnego sterowania i elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, w tym wskaźników prądów zwarciovych*” na podstawie narzędzia do analizy ryzyka nadużyć oraz instrukcji do jego opracowania stanowiących

¹¹ Raport z aukcji elektronicznej z 13.03.2020 r.

¹² Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 7a) i punkt 7b) ustawy PZP

załączniki nr 3 i 4 do *Zaleceń w zakresie przeciwdziałania i korygowania nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.*

W Spółce obowiązują:

- Kodeks etyki Grupy ENEA;
- Polityka Compliance Grupy ENEA;
- Regulamin udzielania zamówień przez ENEA Operator sp. z o.o. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- Regulamin zawierania umów przez Enea Operator Sp. z o.o.;
- Zasady przyjmowania i wręczania upominków w Grupie Enea z 10.04.2020 r.;
- Analiza ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych opracowana dla projektu.

Procedury Beneficjenta regulujące działania mające na celu przeciwdziałanie oraz odpowiednie postępowanie w przypadku wystąpienia konfliktu interesów zostały zweryfikowane z wynikiem pozytywnym w trakcie kontroli nr POIS.01.04.01-U/5/2022.

Symptomy mogące wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego

Na podstawie analizy symptomów określonych w *Zaleceniach w zakresie przeciwdziałania nieprawidłowościom w tym nadużyciom finansowym w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020* w części 6.3: Sygnały ostrzegawcze nadużyć finansowych nie potwierdzono symptomów, wskazujących, że doszło do nadużycia finansowego.

Zastosowane techniki kontrolne:

Do weryfikacji niniejszego zakresu kontroli wykorzystano:

- a) analizę dokumentów źródłowych,
- b) wyjaśnienia Beneficjenta.

Wypełniono następujące listy sprawdzające:

- Lista sprawdzająca dokumenty/informacje w postępowaniach objętych zakresem stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych,
- Lista sprawdzająca dot. symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego oraz zidentyfikowanych sygnałów dot. nadużyć finansowych do wykorzystania podczas kontroli zawierania umów,
- Lista sprawdzająca dotycząca przygotowanej przez beneficjenta analizy ryzyka w projekcie.

Przeprowadzono analizę procedury zamówień publicznych Beneficjenta, dokumentacji, która dotyczyła zawarcia kontrolowanej umowy oraz dokumentację z zakresu analizy ryzyka nadużyć finansowych.

C. Wykaz stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości

Na podstawie badanej dokumentacji nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości.

D. Informacja o korektach finansowych

Nie dotyczy.

E. Informacja o wystąpieniu z wnioskiem do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o przeprowadzenie kontroli.

Nie dotyczy.

F: Zalecenia

Nie wydano zaleceń.

Kontrolujący:

Paulina Nowicka

.....

Podpis Kierownika jednostki kontrolującej lub osoby upoważnionej:

wz. Dyrektora

Biura Kontroli i Audytu

Katarzyna Rudna, Radca

.....

Pouczenie:

Zgodnie z Podrozdziałem 4.1 Załącznika nr 1 do *Zaleceń dla instytucji zaangażowanych w realizację PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* w zakresie procedur kontrolnych oraz systemu rocznych rozliczeń, przysługuje Państwu prawo do zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do wydanej opinii pokontrolnej. Zastrzeżenia należy przekazać Instytucji Pośredniczącej w terminie 14 dni od dnia otrzymania opinii pokontrolnej.